

### บทที่ 3

#### วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การดำเนินการศึกษาครั้งนี้ กำหนดวิธีดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

**ประชากร** ได้แก่ ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านนา ประจำปีการศึกษา 2549 โดยใช้ข้อมูล 10 มิถุนายน 2549 เป็นครูผู้สอนปฐมวัย จำนวน 6 คน และครูผู้สอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ชั้นประถมศึกษา) จำนวน 19 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 25 คน ผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัย จำนวน 235 คน และผู้ปกครองนักเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6) จำนวน 552 คน รวมผู้ปกครองจำนวน 787 คน รวมครูผู้สอนและผู้ปกครองทั้งสิ้น จำนวน 812 คน

**กลุ่มตัวอย่าง** ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 42 - 44) เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างแล้วได้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนระดับปฐมวัย 6 คน ครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ชั้นประถมศึกษา) จำนวน 19 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 25 คน ผู้ปกครองนักเรียนเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเป็นผู้ปกครองที่ทำให้ความร่วมมือและสนใจการจัดการศึกษาของโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัย จำนวน 146 คน ผู้ปกครองนักเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 226 คน รวมผู้ปกครองจำนวน 372 คน รวมครูผู้สอนและผู้ปกครองทั้งสิ้น จำนวน 397 คน

ตารางที่ 9 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

| รายการ                 | ประชากร | กลุ่มตัวอย่าง |
|------------------------|---------|---------------|
| <b>ครูผู้สอน</b>       |         |               |
| 1. ครูผู้สอนปฐมวัย     | 6       | 6             |
| 2. ครูผู้สอนประถมศึกษา | 19      | 19            |
| รวม                    | 25      | 25            |
| <b>ผู้ปกครอง</b>       |         |               |
| 1. ผู้ปกครองปฐมวัย     | 235     | 146           |
| 2. ผู้ปกครองประถมศึกษา | 552     | 226           |
| รวม                    | 787     | 372           |
| รวมทั้งหมด             | 812     | 397           |

### เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น ซึ่งแบ่งเป็นตอน ตอนที่ 1 - 2 เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยศึกษาหลักการบริหารและแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธของสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตอนที่ 3 แบบสอบถามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และตอนที่ 4 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยนำมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2549 มาสร้างเป็นแบบสอบถามด้านคุณภาพการศึกษา โรงเรียนวัดบ้านนา โดยแบบสอบถามตอนที่ 1 - 3 ให้ครูผู้สอนปฐมวัยโรงเรียนวัดบ้านนาและผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัยเป็นผู้ตอบ แบบสอบถามตอนที่ 1, 2, 4 ให้ครูผู้สอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ชั้นประถมศึกษา) โรงเรียนวัดบ้านนาและผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 เป็นผู้ตอบ มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิด การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียนวัดบ้านนา ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต ด้านการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ และด้านการบริหารจัดการ ลักษณะตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง มีการบริหารหรือปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการบริหารหรือปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง มีการบริหารหรือปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการบริหารหรือปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง มีการบริหารหรือปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายปิด ความคิดเห็นในด้านคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดบ้านนา

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายปิด ความคิดเห็นในด้านคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนวัดบ้านนา

แบบสอบถามตอนที่ 3 - 4 เป็นลักษณะการตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ระดับความคิดเห็นคุณภาพมาตรฐานและตัวบ่งชี้ 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นระดับคุณภาพมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นระดับคุณภาพมาก
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นระดับคุณภาพปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นระดับคุณภาพน้อย
- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นระดับคุณภาพควรปรับปรุง

**การสร้างเครื่องมือ** มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร แนวคิดต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ และศึกษามาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง โดยนำข้อมูลและรายละเอียดจากเนื้อหาซึ่งรวบรวมและสรุปจากบทที่ 2 ของงานวิจัย

**การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ** มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ส่งแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือและหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ดังนี้

1.1 ดร. สุเทพ ชิตยวงษ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3

1.2 ดร. ทวีศิลป์ กุศลภาคล อาจารย์ประจำภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

1.3 ดร.อุทัย ศิริภักดิ์ อาจารย์ประจำภาควิชาปรัชญาและศาสนา คณะมนุษยศาสตร์

และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

1.4 นางสาวฉวีวรรณ แสงสว่าง ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3

1.5 นางศรีไพร วรสุข ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3

2. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วจากผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาปรับปรุงความครอบคลุมของเนื้อหา การใช้ภาษาและแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้ นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ กับบุคคล 2 กลุ่ม ของโรงเรียนวัดนาพริ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 เพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ตอนที่ 2 และ 3 โดยเป็นครูและผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย จำนวน 30 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม และหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือตอนที่ 4 โดย ครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับประถมศึกษา) และ ผู้ปกครองนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับประถมศึกษา) จำนวน 30 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม และ นำแบบสอบถามซึ่งทดลองใช้แล้วไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .98

3. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไข แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บข้อมูลจริงต่อไป

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือถึงคณะครูและผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนวัดบ้านนา เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

2. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม พร้อมแบบสอบถามให้คณะครูและผู้ปกครองนักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างตอบ และนัดหมายการรับแบบสอบถามคืน

### การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการกับข้อมูลหรือแบบสอบถาม ดังนี้

1. นำแบบสอบถามทุกฉบับตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของการตอบแบบสอบถาม หากรายการใดยังไม่ชัดเจนและสมบูรณ์ จะนำไปขอความกรุณาให้ตอบสมบูรณ์อีกครั้ง

2. ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลของผู้ตอบ ได้แก่ สถานภาพ และระดับชั้น

วิเคราะห์โดยใช้ความถี่ร้อยละ และนำเสนอประกอบคำบรรยาย

3. ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิดศึกษาการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียนวัดบ้านนาจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต ด้านการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ และด้านการบริหารจัดการ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

4. ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายปิดศึกษาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดบ้านนา จำนวน 4 ด้าน 18 มาตรฐาน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

5. ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายปิด ศึกษาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษามัธยมศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับประถมศึกษา) เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดบ้านนา จำนวน 4 ด้าน 18 มาตรฐาน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

6. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนวัดบ้านนา โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation)

7. เกณฑ์การแปลผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม

7.1 ตอนที่ 2 ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์โดยใช้คะแนนเฉลี่ยของจุดตัด (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 103) ดังนี้

|                     |                                          |
|---------------------|------------------------------------------|
| 4.51 – 5.00 หมายถึง | มีระดับการบริหารหรือการปฏิบัติมากที่สุด  |
| 3.51 – 4.50 หมายถึง | มีระดับการบริหารหรือการปฏิบัติมาก        |
| 2.51 – 3.50 หมายถึง | มีระดับการบริหารหรือการปฏิบัติปานกลาง    |
| 1.51 – 2.50 หมายถึง | มีระดับการบริหารหรือการปฏิบัติน้อย       |
| 1.00 – 1.50 หมายถึง | มีระดับการบริหารหรือการปฏิบัติน้อยที่สุด |

7.2 ตอนที่ 3 – 4 ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์โดยใช้คะแนนเฉลี่ยของจุดตัด (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 103) ดังนี้

|                     |                                     |
|---------------------|-------------------------------------|
| 4.51 – 5.00 หมายถึง | มีความคิดเห็นระดับคุณภาพมากที่สุด   |
| 3.51 – 4.50 หมายถึง | มีความคิดเห็นระดับคุณภาพมาก         |
| 2.51 – 3.50 หมายถึง | มีความคิดเห็นระดับคุณภาพปานกลาง     |
| 1.51 – 2.50 หมายถึง | มีความคิดเห็นระดับคุณภาพน้อย        |
| 1.00 – 1.50 หมายถึง | มีความคิดเห็นระดับคุณภาพควรปรับปรุง |

### 7.3 เกณฑ์การแปลความหมายของระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับ

อยู่ระหว่าง -.29 ถึง -.10 หรือ .10 ถึง .29      ระดับต่ำ

อยู่ระหว่าง -.49 ถึง -.30 หรือ .30 ถึง .49      ระดับปานกลาง

อยู่ระหว่าง -1.00 ถึง -.50 หรือ .50 ถึง 1.00      ระดับสูง

### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติพื้นฐานหาความถี่ ค่าร้อยละ และนำเสนอประกอบคำบรรยาย
2. การวิเคราะห์การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียนวัดบ้านนา ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน โดยใช้สถิติพื้นฐานค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. การวิเคราะห์คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับประถมศึกษา) จำนวน 4 ด้าน 18 มาตรฐาน ใช้สถิติพื้นฐานค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนวัดบ้านนา ใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation)